

Bruxelles, 29 noiembrie 2022
(OR. en)

15269/22

SOC 652

NOTĂ

Sursă:	Președinția
Destinatar:	Delegațiile
Subiect:	Rolul politicii familiale în contextul evoluțiilor demografice din UE – Notă de orientare din partea președinției

În continuare, se pune la dispoziția delegațiilor nota de orientare din partea președinției privind subiectul sus-menționat, în vederea dezbaterii care va avea loc la dejun, cu ocazia reuniunii Consiliului EPSCO din 8 decembrie 2022.

Consiliul EPSCO (Ocuparea Forței de Muncă – Afaceri Sociale)

Dejun – Rolul politicii familiale în contextul evoluțiilor demografice din UE

Famiiliile constituie elementele de bază ale societății, iar bunăstarea lor determină climatul social general. Prin urmare, sprijinirea familiilor este esențială pentru dezvoltarea societății. Schimbările care au loc la nivelul societății sporesc diversitatea vieții de familie. Printre cele mai semnificative schimbări se numără creșterea ratei divorțului, a numărului de copii născuți în afara căsătoriei și a gospodăriilor monoparentale. Repartizarea și împărțirea responsabilităților între părinți se schimbă la rândul lor. Toate acestea plasează pe umerii statelor cerințe mari în materie de politici familiale favorabile incluziunii.

Deși politica familială nu este de competența UE, Uniunea exercită o influență pozitivă asupra familiilor printr-o serie de măsuri legislative și nelegislative. Printre acestea se numără, de exemplu, Strategia UE privind egalitatea de gen 2020-2025, Strategia UE privind drepturile copilului și Recomandarea Consiliului de instituire a unei Garanții europene pentru copii. Strategia europeană recent publicată privind serviciile de îngrijire subliniază importanța unor servicii de îngrijire de înaltă calitate, abordabile ca preț și accesibile, precum și a sprijinului pentru îngrijitorii formali și informali. Directiva privind echilibrul dintre viața profesională și cea privată și Directiva privind transparența și previzibilitatea condițiilor de muncă vizează facilitarea concilierii vieții de familie cu viața profesională prin sporirea previzibilității muncii, prin promovarea unor formule de lucru mai flexibile și prin consolidarea stimulentei care încurajează tații să participe la activitățile de îngrijire. Fondurile politicii de coeziune și planurile naționale de redresare din cadrul Mecanismului de redresare și reziliență joacă un rol important, de exemplu în înființarea structurilor de îngrijire a copiilor sau în furnizarea de sprijin pentru serviciile sociale și serviciile de îngrijire.

Multe state membre se confruntă cu o scădere a ratei de fertilitate pe termen lung și cu o creștere a speranței de viață, ceea ce conduce la îmbătrânirea populației și la o modificare a structurii de vârstă a populației. În 2018, speranța de viață la naștere a ajuns la 78,2 ani pentru bărbați și la 83,7 ani pentru femei. Se preconizează că tendința va continua, bărbații născuți în 2070 urmând să trăiască până la o vârstă medie de 86 de ani, iar femeile născute în același an până la o vârstă medie de 90 de ani. Până în 2070, proporția persoanelor cu vârsta de cel puțin 65 de ani va fi de 30,3 % din populație (20,3 % în 2019), iar cea a persoanelor cu vârsta de cel puțin 80 de ani va fi de 13,2 % din populație (5,8 % în 2019). Astfel, sistemele de protecție socială, inclusiv pensiile, sistemele de sănătate și sistemele de îngrijire pe termen lung vor fi și mai împovărate, ceea ce va avea un impact asupra finanțării și adecvării prestațiilor, precum și asupra cererii de forță de muncă în sectorul îngrijirii. Din cauza scăderii populației în vârstă de muncă, este esențial să se valorifice potențialul tuturor generațiilor și să se promoveze participarea lor activă în societate.

În acest context, măsurile privind echilibrul dintre viața profesională și cea privată și sprijinul pentru serviciile de îngrijire a copiilor, precum și diverse forme de sprijin financiar și un sistem fiscal și de prestații sociale care nu descurajează a doua persoană care contribuie la venitul familiei să muncească pot influența pozitiv decizia de întemeiere a unei familii și numărul de copii planificat. În statele membre există diverse măsuri care vizează recunoașterea valorii creșterii și îngrijirii copiilor, de exemplu sub formă de credite de pensie sau a unei prime pentru creșterea copiilor, iar recunoașterea diferitelor forme de parteneriat și solidaritatea între generații în sistemele de pensii sunt, de asemenea, în curs de a fi discutate.

În acest context, miniștrii sunt invitați să răspundă la următoarele întrebări:

Ce măsuri specifice considerați că sunt esențiale în ceea ce privește decizia familiilor de a avea un copil și de a recurge la planificarea familială sau de a avea doi sau mai mulți copii? Vă concentrați asupra familiilor în general sau dispuneți de măsuri specifice care vizează familiile tinere, familiile cu trei sau mai mulți copii etc.?